

اصول پدافند غیر عامل در شهر پایدار

پیام صفاریان^{۱*}، مریم جعفری^۲

^۱ دانشجوی کارشناسی ارشد مهندسی معماری دانشگاه آزاد اسلامی واحد شوشتر
پست الکترونیکی: Payamsafarian@yahoo.com

^۲ دانشجوی کارشناسی ارشد مهندسی معماری دانشگاه آزاد اسلامی واحد شوشتر
پست الکترونیکی: Behnaz2537@yahoo.com

چکیده:

رشد سریع جمعیت شهری در جهان، موضوع سکونت و استقرار جوامع انسانی را با مسائل و پیچیدگی های تازه ای مواجه ساخته است. پیچیدگی هایی که از مرز مسائل اقتصادی عبور کرده و بعدی اجتماعی، زیست محیطی و دفاعی یافته اند. پس از انقلاب صنعتی، رشد سریع جمعیت در سراسر جهان باعث بوجود آمدن شهرهایی با جمعیت زیاد و مسائل و مشکلات فراوان گشت. جنگ های بوجود آمده در این دوران نیز تفاوت های زیادی با جنگ های گذشته داشت؛ که در آن ها تعداد قربانیان غیر نظامی بسیار بیشتر از نظامیان بود و در واقع جنگ ها به عمق زیستگاه های انسانی یعنی شهر ها کشیده شده بود. متخصصان شهری اصول و قواعد بسیاری را در کنفرانس های جهانی برای دستیابی به راهکارهایی برای سامان دادن زندگی انسان در شهرهایی که بی وقفه به مصرف منابع طبیعی، آلودگی کردن محیط زیست روی آوردند و دارای اوضاع نا بسامان اجتماعی هستند، پیشنهاد نمودند. همچنین کشورهایی که طعم تلخ ویرانی ها و تلفات ناشی از جنگ را چشیده بودند، به دنبال راهکارهایی جهت جلوگیری از تکرار این فجایع برآمدند. پدافند غیر عامل مقوله ای بود که به عنوان یک روش بازدارنده برای کشورهای مهاجم و رهیافتی دفاعی برای کاهش تلفات جانی و مالی برای کشورهای درگیر جنگ به صورت فراگیر در دستور کار همه کشور ها قرار گرفت. تحقیق حاضر که حاصل مطالعات کتابخانه ای بوده با استفاده از روش توصیفی - تفسیری به بررسی چگونگی شکل گیری نظریه "شهر پایدار" می پردازد. مفهوم و ضرورت استفاده از "پدافند غیر عامل" در شهر را بیان و چگونگی این مقوله در سایر کشورها را بررسی می کند. در نهایت پیشنهاداتی در جهت تکمیل نظریه شهر پایدار برای مواجهه با شرایط بحرانی مانند جنگ ارائه می کند. همچنین به بیان راهکارهایی جهت حفظ جان مردم به عنوان بزرگ ترین سرمایه هر کشور در شرایط جنگی و آماده کردن آن ها برای انجام بهترین واکنش در چنین شرایطی می پردازد.

واژه های کلیدی: شهر، توسعه پایدار، شهر پایدار، پدافند غیر عامل

۱- مقدمه:

بر اساس برآورد های سازمان ملل متحد در بین سال های ۲۰۲۵-۱۹۷۵ نسبت شهرنشینی در جهان از ۳۷/۷ درصد به ۶۱/۱ درصد و جمعیت شهری از ۱/۵۸ به ۵/۰۵ میلیارد نفر افزایش می یابد که میانگین رشد آن معادل ۲/۳۸ درصد خواهد بود. لازم به ذکر است که شهرسازی امروزه نوعی از الگوهای توسعه شهری را به کار برده که نه تنها ناپایداری را در شهرها پدید آورده، بلکه ناپایداری مناطق اطراف را نیز به دنبال داشته است. تمرکز جمعیت و فعالیت ها در شهرها، اولین نتیجه اش مسائل زیست محیطی بوده که به اشکال مختلف آلودگی هوا، آب، خاک و غیره نمود پیدا کرده است. در بعد اجتماعی و اقتصادی نیز رشد